No. 276.

GEWOON TE ZEGELEN 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag den 18 en 19 November.

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, brengen bij deze ten verzoeke van den H. E. G. Heer Generaal-Majoor, Plaatselijken Kommandant, ter kennisse der Ingezetenen, dat, te rekenen van morgen de poorten dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten zeven ure, en gesloten des avonds ten vijf ure; zullende de drijfboomen gelijktijdig met de poorten geopend worden, doch een half uur vroeger dan deze worden gesloten.

Breda, den 15 November 1832.

DE ROY Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHÄUIKES.

NEÊRLANDS LOTWISSELINGEN.

(Ter overdenking op den 18 November.)

Wanneer iemand de verjaring viert van eene merkwaardige gebeurtenis uit zijn leven, dan brengt hij die gaarne in verband met zijnen geheelen levensloop; en, heeft hij opbeuring noodig of bemoediging, dan zoekt hij die bij deze gelegenheid in de beschouwing van het verband van al zijne lotgevallen. Elk Nederlander mag wel iets dergelijks doen op dezen dag, waarop wij, bij het geboortefeest onzer geliefde Koningin, tevens de verjaring vieren van Neêrlands herrijzenis uit de Fransche overheersching. Drie of vier hoofdtrekken onzer geschiedenis - meer gedoogt de omvang van dit blad niet - zullen, zoo wij meenen, eene gepaste, en, zoo wij hopen, geene nuttelooze herinneringen zijn, ter opgeruimde maar tevens ernstige viering van dezen nationalen feestdag.

Van geen volk levert de Geschiedenis zulke treffende tegenstellingen op van de dreigendste gevaren en de heerlijkste uitkomsten, welke plotseling elkander hebben afgewisseld, als de geschiedenis van *Nederland*. Bijzonder leerrijk is hierdoor ten allen tijde de herinnering aan de vroegere lotgevallen van ons vaderland; maar het is vooral in dagen van nood en gevaar bemoedigend, op te merken, hoe altijd de grootheid van *Nederland* uit schijnbare rampen is voortgekomen, en hoe de zekerste verwachtingen onzer vijanden op onzen val of op onze vernedering, op eene merkwaardige, ja bijna wonderdadige wijze zijn te leur gesteld. Het is ook daarom, dat wij spreken van eenen *God van Nederland*, van eenen *God onzer vaderen:* niet, alsof wij het afgodische denkbeeld koesterden, dat er een andere God is, die voor ons vaderland gewaakt heeft en een andere, die de belangen van deszelfs vijanden ter harte nam; ook niet, alsof de Albesturende Voorzienigheid voor dit nietig stofjen in het heelal meer liefde en zorg heeft gehad, dan voor hare overige schepselen. Neen; maar omdat wij in menschelijke taal op geene duidelijker wijze de opmerking kunnen uitdrukken, welke wij gedrongen worden, bij het lezen onzer geschiedenis, te maken, dat *Nederland* door den grooten Wereldregeerder tot eene bepaalde lotsbestemming is verordend, welke, in weerwil van de strijdige bedoelingen en handelingen der menschen, zich geregeld ontwikkelt.

Heeft ooi of ergens een geheel volk zoo vele afgrijsselijkheden moeten verduren, als *Nederland* onder ALVA? De onmenschelijkheid van dien bloedhond, gerugsteund door de reuzenmagt van *Spanje*, scheen het Nederlandsche volksbestaan met tak en wortel te zullen uitroeijen. Reeds wordt het schrikkelijk voorstel in overweging genomen, om het land aan de golven ter prooi te geven en ergens onder de zon een gelukkiger gewest op te zoeken. En wat gebeurt? — De wanhoop jaagt het volk te wapen; in het bloed der duizenden, die door beulshanden sneven, ontspruit de boom der vrijheid, en de Unie van *Utrecht* verkondigt aan *Europa*, dat, trots de schatten en heirlegers van FILIPS, een Nederlandsche staat verrezen is.

Doch, naauwelijks staat daar het nieuwe staatsgebouw, of hij die het gegrondvest heeft en alleen bekwaam scheen het te verdedigen, WILLEM I, de beschermengel van *Nederland*, valt door het lood eens hebzuchtigen en dweepzieken verraders. Nu scheen het gedaan met alle hoop om de Spaansche tirannij te weren, althans om een onafhankelijken staat te erlangen; zoo ver gaat reeds de mistroostigheid van allen, dat beurtelings *Frankrijk* en *Engeland* worden aangezocht, om, als uit ontferming, de Nederlandsche gewesten tot zich te nemen. En wat gebeurt? — Daar treedt MAURITS te voorschijn, toegerust met al de bekwaamheden, om aan veldheeren als PARMA en SPINOLA het hoofd te bieden. Met de schitterendste uitkomsten zwaait hij het oorlogsstaal; Oost en West openen milde bronnen van welvaart en rijkdom; de koningen van het Oosten brengen hunne hulde aan den overwinnaar van *Nieuwpoort*, en zij die de aangebodene souvereiniteit van *Nederland* hebben afgewezen, staan verbaasd over den luister van deszelfs ontluikende grootheid.

Doch, de naijverige Mogendheden meenen weldra de bekommering te kunnen laten varen, welke de aangroeijende magt der nieuwe Republiek haar begon in te boezemen. Uit de Unie van *Utrecht* scheen voor de duurzaamheid van een onafhankelijken staat niets dan kwaads te kunnen voortvloeijen. De zaden van tweedragt, welig ontkiemende, dreigen de onfeilbare ontbinding der Republiek, nog vóór hare volkomene vestiging, te zullen aanbrengen, en MAURITS was niet onsterfelijk. Maar wat gebeurt? — Het staatsgebouw krijgt van dag tot dag meerdere stevigheid; de binnenlandsche geschillen verhinderen de volharding niet in een tachtigjarigen kampstrijd, de heldendegen van FREDERIK HENDRIK voltooit het werk van zijnen roemruchtigen broeder, en de Nederlandsche Republiek neemt zitting en stem in de Raadsvergaderingen der vorsten.

Doch van korten duur scheen de luister der Republiek te zullen zijn. Magtige Mogendheden spannen tegen haar te zamen. Heillooze tweedragt woelt in haar binnenste en tast haar levensbeginsel aan. Buitenlandsch geweld staat gereed haar den laatsten ademtogt in den gorgel te verstikken. Engelsche en Fransche vloten bedekken de zee en stevenen aan op de Hollandsche kusten, en reeds waait de Fransche lelievaan op den Domtoren van *Utrecht*. En wat gebeurt? — *Neêrland* heeft zijn DE RUITER en zijn WILLEM III. De vijandelijke vloten vlugten, geslagen en geteisterd, van onze kusten; de heirlegers van LODEWIJK XIV deinzen af, op de tanden knarsende van spijt, en de vredesverdragen van *Nijmegen*, *Rijswijk* en *Utrecht* leeren, dat *Nederland* de spil is geworden, waarop de staatkunde draait van *Europa*.

Doch de rust en de rijkdom brengen weelde voort, de weelde ontzenuwing en magteloosheid. De Nederlandsche leeuw ligt als versuft en slaperig daar neder. Met moeite rigt hij zich een oogenblik op, om te verhoeden, dat het eeuwjaar van de erkenning der Republiek het jaar worde van haren ondergang; maar des niet te min bereidt zich alles voor tot zijnen doodslaap. *Doggersbank* schijnt de laatste naam te zullen zijn, die nog met eenigen roem in onze jaarboeken kan schitteren. De tweedragt begint met verdubbelde hevigheid te woelen in de ingewanden van den staat. Ook *Nederland* drinkt van den zwijmeldrank der Revolutie-zucht en laat zich gewillig de handen in slavenboeijen kluisteren. Het vaderland is uitgewischt uit den rij der staten van *Europa*, en niets meer gerekend dan als eene aanslibbing van *Frankrijks* rivieren. *Nederland* schijnt voor eeuwig dood. En wat gebeurt? — Daar werpt het eensklaps, in de merkwaardige dagen, welke wij heden vieren, de kluisters af; daar verrijst de Nederlandsche staat, bestemd om de voormuur te zijn van *Europa* tegen de Fransche heerschappij; daar verrijst hij met nieuwen glans, vergroot in omtrek, omstraald met den luister der koninklijke kroon, en weldra het voorwerp van den naijver van magtige Rijken.

Doch - en hier zijn wij aan de gebeurtenissen van onze dagen gekomen - daar opent zich in de toegevoegde gewesten een tooneel van alles, wat de menschelijke hartstogten onbezonnens en laaghartigs kunnen voortbrengen. De fakkel des oproers wordt ontstoken; Eerzucht en Jaloezij spelen hare helsche rollen, en twee magtige Mogendheden staan met de opgeheven Hercules-knods gereed, om — in haren trotschen waan — eene mug te verpletteren. En wat zal er gebeuren? — Wat er gebeuren *kan*, leert ons de beschouwing van het verledene. Wat er gebeuren *zal*, kan geen sterfelijk oog vooruit zien. Maar wij durven de bemoedigende verwachting koesteren, dat de groote gebeurtenissen, waarvan deze dagen zwanger gaan, de voortzetting zullen zijn van de geregelde

ontwikkeling der lotsbestemming onzes vaderlands; wij durven vertrouwen, dat *Nederland* niet zal ondergaan, zoolang de Vrijheid een bolwerk behoeft, beide, tegen Vorstendwang en Volksrazernij. Welaan dan, Landgenooten, met opgeruimden ernst den dag gevierd, dien wij heden beleven, en de dagen verbeid, die komen zullen! Aan ons is het in zelfopoffering, in vaderlandsliefde, in volharding, hen na te streven, die onzen staat gegrondvest en groot gemaakt hebben; en dan kunnen wij vertrouwen, dat de God van Nederland, de God onzer Vaderen, ook de God immer Kinderen zijn zal.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Zaturdag den 17 November

behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den November.

De kamer der afgevaardigden, heeft zich in hare zitting van gisteren bezig gehouden, met de verdere verificatie der volmagten, de vorming harer bureaux en met de keuze eens presidents, waartoe de heer *Raikem* met 38 van de 74 stemmen is gekozen; zijn mededinger, de heer *Gendebien*, had er 27 gekregen. Tot vice-presidenten werden benoemd de heeren *Fallon* en *Dubus*. Men wilde voorts de leden voor de commissie van het adres benoemen; doch een aantal leden zich reeds verwijderd hebbende, moest men de verdere keuzen tot morgen uitstellen, zijnde nu vast de heeren *Fallon* en *Devaux* daartoe gekozen. De heer *Lebeau* kondigde, nog voor dat de kamer uit een ging, aan, dat de minister van buitenlandsche zaken een rapport zou uitbrengen, zoodra de commissie van het adres benoemd was.

— De senaat is heden niet vergaderd geweest, uithoofde de commissie van het adres met het ontwerp nog niet gereed was.

— Een courrier in den loop van den dag bij den maarschalk *Gérard* aangekomen, heeft hem de tijding gebragt, dat de eerste divisien van het fransch leger, te zamen ongeveer twintig duizend man, dezen morgen de grenzen waren overgetrokken.

Verscheiden leden, tot het gevolg van den hertog *van Orleans* behoorende, zijn gisteren hier aangekomen; heden worden er nog andere gewacht. De generale intendant van het fransch leger, de heer *de la Neuville* is aan het hotel *Bellevue* afgestapt; de chef van den staf, de generaal *St. Cyr Nugues* wordt dagelijks gewacht.

ANTWERPEN, den 15den November.

De militaire kommandant onzer stad heeft een besluit genomen tegen de pogingen, die de kwaadwilligheid, onder begunstiging der omstandigheden, hetzij tegen de veiligheid der plaats, hetzij tegen de zekerheid van personen en goederen mogt beproeven. Bij hetzelve wordt bepaald, dat alle alhier niet woonachtige personen, zonder speciale vergunning, de stad binnen 24 uren moeten verlaten, en voorts al wie bij het plaatshebben van brand, ongeroepen, in eenig huis dringt, elk die in eenige verstandhouding met den vijand werd bevonden, of verontrustende geruchten, omtrent de zekerheid der stad, der inwoners of van het leger uitstrooide of verspreidde, voor een krijgsraad zal gebragt en binnen 24 uren gevonnisd worden.

De emigratie is in onze stad thans algemeen geworden. Met even veel bitterheid als regt beklaagt men zich over de lage hebzucht van een aantal lieden, die de inwoners, welke naar naburige plaatsen vlugten, voor het transport meedogenloos de geweldigste sommen afeischen.

Van het burger gasthuis heeft men gisteren eene zwarte vlag uitgestoken, ten teeken dat de daartoe behoorende gebouwen, in geval van bombardement, zoo als gebruikelijk is, moeten gespaard worden.

— Twee hollandsche kanonneerbooten zijn van standplaats veranderd en hebben zich tegen aan de citadel geplaatst. Het schijnt dat de geheele flotille denzelfde beweging zal volgen.

— Acht handelvaartuigen, voor onze haven bestemd, komen de rivier op, na te Vlissingen quarantaine te hebben gehouden; zoowel de vaart op de rivier als zeewaarts is tot nog toe vrij gebleven.

— De in beslag genomen lading van het schip *de Schelde* is onwaar bevonden, hetzelve ligt ontlaaid in de haven van Vlissingen.

MONS, den 15den November.

Het fransche leger is dezen morgen ten zes ure de grenzen overgetrokken. Ten tien ure kwam eene voorhoede kavallerie binnen Mons en hoorde men in de verte den trommel van de korpsen, die over Quievrain en Doornik in België trokken. De intogt van de troepen alhier begon ten twee uren 's middags en duurde ten zes ure des avonds nog voort. Wij hebben reeds een regiment jagers te paard, het regiment huzaren van *Chartres*, het 6de en 12de regiment van linie, eene kompagnie werklieden en eene brigade gendarmerie. De generaal *Castellane* bevond zich aan het hoofd der beide regimenten infanterie. De hertog *van Orleans* is des avonds aangekomen. Overmorgen wordt het hoofdkwartier gewacht; den 18den, 19den en 20sten zal de artillerie door onze stad trekken.

Reeds in den afgeloopen nacht waren eenige kompagnien fransche pionniers hier aangekomen, welke terstond op wagens naar Brussel moesten worden vervoerd, ten einde dezen avond te Mechelen te zijn. De hertog *van Nemours* wordt morgen ochtend aan het hoofd der lansiers alhier gewacht. Eene voorhoede kavallerie heeft dezen avond Casteau bereikt. Een groot aantal post-rijtuigen tot het leger behoorende komen hier aan. Officieren en soldaten zijn allen overtuigd, dat zij eene gewigtige taak te vervullen hebben. Hun zeggen is: wij gaan er een einde aan maken.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den November.

De tijdelijke zaakgelastigde van den koning der Nederlanden, de heer *Fabricius*, vertrekt heden naar 's Gravenhage. Men zegt dat nagenoeg te gelijker tijd de depeches van hier verzonden zijn, waarbij de zaakgelastigde van Frankrijk uit Holland wordt terug ontboden.

— Onderscheidene hoofd-officieren hebben reeds bevel gekregen, om zich onverwijld met hunne troepen naar de Noord-oostelijke grenzen te begeven, zoodat het thans zeker schijnt, dat aldaar een observatie-korps vereenigd wordt. De luitenant-generaal *Pelet*, die gisteren als chef van den staf werd genoemd, zal waarschijnlijk vooreerst het opperbevel voeren.

— In de onderscheidene havens moet met ijver aan de uitrusting van een aantal oorlogs-vaartuigen gewerkt worden. Voor het einde des jaars zullen er 21 schepen van linie bekwaam zijn om zee te bouwen.

— Te Toulon is niet meer dan een enkel Nederlandsch vaartuig met embargo belegd.

— De kolonel der gendarmerie, *Chousserie*, is, gedurende het verblijf der hertogin *van Berry* tot bevelhebber der citadel van Blaye benoemd.

— Volgens den *Courrier Français* heeft men onder de papieren der hertogin *van Berry*, eigenhandige brieven van onderscheidene vorstelijke personen gevonden; men noemt onder meer anderen den kroonprins van Pruissen, den koning van Saxen, den hertog van Nassau, en den keurprins van Hessen.

— Te Marseille hebben de zoogenaamde republikeinen den 4den dezer de rust op nieuw verstoord. Een gedeelte van het garnizoen heeft echter al spoedig de oproermakers uiteen gedreven.

— De fondsen waren heden (14 *November*) genoteerd: de 5 pCt. kont. 95,85; op tijd 95,80; de 3 pCt. 67,35 kont.; 67,30 op tijd; Nap. renten kont. 81,10; 3p. perpet. kont. en op tijd 56⅝; Cortes niet genoteerd; Leening 1832 96,25 kont.; 96,10 op tijd.

ENGELAND.

LONDEN, den 12den November.

Gisteren is er kabinets-raad gehouden, en hebben prins *Talleyrand*, de baron *Bulow*, de baron *Wessenberg* en de oostenrijksche zaakgelastigde eene bijeenkomst op het *Foreign Office* gehad, waaraan ook lord *Palmerston* schijnt deel genomen te hebben.

— Men leest in den *Courier* van heden:

» Wij vernemen, dat er laatstleden zaturdag van wegen den koning van Holland aan lord *Palmerston* en prins *Talleyrand* het aanbod is gedaan, om het laatstelijk door Pruissen voorgesteld plan tot schikking als grondslag der door het hollandsch gouvernement te doene concessien aan te nemen. Alhoewel dit aanbod eene spoedige en voldoende oplossing der tegenwoordig hangende kwestie scheen te bedoelen, wees hetzelve echter niet genoegzaam het punt aan, tot hoever die concessien zich zouden uitstrekken en bepaalde geen bijzonder tijdstip, waarop de nieuwe onderhandelingen zouden kunnen ten einde gebragt worden. Lord *Palmerston* en prins *Talleyrand* hebben dit aanbod afgewezen, en wij gelooven niet, dat er tot op dit oogenblik iets tusschenbeide gekomen is, 't welk het besluit, om het fransche leger in België te doen trekken, veranderd heeft. Wij kunnen hier bijvoegen, dat het gerucht, volgens welk Pruissen ondernomen heeft, het geschil tusschen Holland en België te vereffenen, ongegrond is."

— Uit Deal schrijft men van den 11den, dat dien morgen Z. M. schepen *Conway* en *Snake*, alsmede drie fransche fregatten naar de hollandsche kusten gezeild zijn. Op de reede bleven nog de *Donegal*, de *Talavera*, de *Satellite*, de *Larne*, de *Stagscout* en de stoomboot de *Dee*; de *Suffren*, de *Melpomene* en de *Ariane*.

Drie hollandsche vaartuigen zijn uit Liverpool ontsnapt en, alhoewel vervolgd, niet achterhaald kunnen worden.

Van den 13den November.

De *Courier* van heden behelst het volgende:

» Het antwoord van het Berlijner hof op het voorstel, om Luxemburg en Limburg voor den koning van Holland te bezetten, gedurende de operatien van het fransch leger in België, is nog niet officieel ontvangen, maar volgens eenen particulieren brief, houdt het hoofdzakelijk, dat Pruissen zijne begeerte voor de aanneming van het voorstel te kennen geeft, maar bij die toestemming de verklaring voegt, dat, wierd zulk eene schikking uitgevoerd, dezelve slechts moest beschouwd worden, als strekkende tot het behouden van eenen waarborg voor den koning van Holland, en in geenen deele als willende medewerken tot dwangmaatregelen, die het ten allen tijde zoude afkeuren.

— Heden is er eene groote vereeniging van kooplieden uit de city geweest, met oogmerk om een adres aan den koning op te maken tegen het voortduren der vijandelijkheden met Holland.

In den *Hull Advertiser* leest men, dat drie hollandsche vaartuigen, door de schepen der douane in beslag genomen en in de haven waren gebragt; de verbittering hierover was zoo groot geweest, dat de equipagien der engelsche schepen door de bevolking met eene hagelbui van steenen ontvangen werden.

De Lloyds-agent te Portland heeft kennis gegeven, dat het hollandsch schip *Henriette*, van Batavia naar Amsterdam, ter hoogte van Portland was aangehouden.

— De gecons. waren heden 83⅞; H. W. S. 41 en een achtste.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den November.

Naar men uit den Haag meldt, hebben de zaakgelastigden van Frankrijk en Engeland, in het begin dezer week, aan onzen minister van buitenlandsche zaken, namens hunne hoven, eene nadere sommatie overhandigd, waarop, naar men van goeder hand wil verzekeren, weder een weigerend antwoord gegeven en overigens naar het antwoord in het vorige antwoord zou verwezen zijn. De gewone kabinetsraad, eergisteren bij den koning gehouden, is eenige uren vroeger dan gewoonlijk bijeen gekomen en heeft tot ruim vier ure geduurd.

— Volgens berigt uit Egmond-aan-Zee, was aldaar in den namiddag van den 13den, ongeveer twee mijlen van wal, een oorlogschip gezien, naar gis van 64 of 74 stukken, hetwelk Engelsche vlag voerde. Eene Egmondsche loodsschuit, welke zich, met de Hollandsche vlag in top, in de nabijheid van hetzelve gewaagd had, scheen door hetzelve niet opgemerkt te worden; ook was het oorlogschip voorbij eenige Egmondsche visschers-schuiten gezeild, zonder dezelve in het minst te moeijen.

Den 14den in den voormiddag, toen men op de hoogte van Kamperduin twee Engelsche oorlogschepen zag drijven, waren voor Egmond gepasseerd drie koopvaardijschepen onder Amerikaansche,

en eene tjalk onder Hollandsche vlag. Alle deze vaartuigen waren des avonds behouden te Texel binnengekomen, zonder door de Engelsche oorlogschepen aangehouden te worden. Ook waren de loodsen, die zij aan boord hadden genomen, den 15den behouden te Egmond teruggekeerd. Een hunner was door het Engelsche fregat *Rover* gepraaid en ondervraagd, waarop men hem ongehinderd zijne reis had laten vervolgen.

— Uit eenen uit Vlissingen bij ons ontvangen brief, nemen wij het volgende over:

» . . . . . Het is waar, dat er ll. vrijdag door onze loodsen zeven groote schepen in de nabijheid van onze kusten gezien zijn, doch dezelve zijn des anderen daags, waarschijnlijk door den storm die er toen woei, niet meer opgemerkt. Denzelfden dag echter is nog een deensche schooner, omtrent drie uren boven Westkapelle, door twee vreemde fregatten, welke geene vlag voerden, maar waarvan de manschap engelsch sprak, aangehouden, doch, nadat men naauwkeurig zijne papieren onderzocht had, weder losgelaten. De kapitein van dit schip werd door de aan zijn boord gekomen officieren onder anderen gevraagd, of hij, als uit Noorwegen komende, ook eene russische vloot had ontmoet, hetgeen deze ontkennend moest beantwoorden.

» Gisteren (13) is hier weder een handelvaartuig binnengekomen, 't welk meldt volstrekt geen oorlogsvaartuigen te hebben ontmoet en ongemoeid tot hier te zijn gekomen. — Ziedaar alles wat wij hier betrekkelijk het engelsch-fransch eskader hebben vernomen.

» Ik behoef u niet te zeggen, dat aller ijver verdubbelde, op het vernemen van de nabijheid der vijandelijke schepen op onze kusten. Onze achtenswaardige opperbevelhebber gaat voort zijne bevelen met bedaardheid en kunde te geven. Niets wordt verzuimd, de stiptste waakzaamheid betracht, aanhoudende werkzaamheid heerscht overal, ook onder anderen in allerlei oefeningen en krijgskundige proeven. De kunde en ijver der officieren, de onvermoeidheid en blijmoedigheid der soldaten, al wat wij rondom ons zien, kortom, draagt blijken, dat de geest dier helden herleeft, welker grafzerken ons bijna in iederen tempel aan het voorgeslacht herinneren. Krijgslieden zoowel als burgers blijven dan ook vol vertrouwen op de wijsheid van onzen Koning en vol eerbied voor de raadsbesluiten van het Opperwezen, die nimmer het onregt kan gedoogen, de nadere gebeurtenissen verbeiden en zien met kalmte de dreigende toekomst te gemoet, met de innige overtuiging, dat de geregte zaak ten laatste moet zegevieren.

» De waterwerken in het 4de en 5de district zijn met zoo veel kunst en doelmatig ingerigt, dat dezelve, in gevaarlijke oogenblikken, een gewigtig punt van verdediging uitmaken. In ons gewest ontvangen wij nog bij aanhoudenheid versterking. Zoo zijn heden weder een aanzienlijk deel koloniale troepen hier binnengetrokken. — Ook is heden een officier, met depêches uit het hoofdkwartier, voor den luitenant-generaal *de Kock*, onze vesting gepasseerd."

— De bijeenkomst van engelsche kooplieden in het logement *de City* te Londen op 13 dezer, met oogmerk om over een adres aan den koning te beraadslagen, ten einde daarbij de afkeuring van den handel over de dwangmiddelen tegen Holland te kennen te geven en Z. M. te verzoeken, dat de vijandelijkheden niet verder mogten worden voortgezet, is door meer dan 2,000, zoo kooplieden als reeders en andere met den hollandschen handel in betrekking staande personen, bijgewoond. De heer *Thomas Baring* sloeg als eerste resolutie voor, te verklaren, dat het beschikbaar stellen eener britsche vloot, om gezamenlijk met een fransch smaldeel tegen Holland te ageren, alsook het embargo op de hollandsche schepen, strijdig was met Engelands belang. Dit voorstel werd met eenparige stemmen aangenomen. Verscheiden andere werden achtervolgelijk goedgekeurd, strekkende alle om aan te toonen, dat de tegenwoordige oorlog niet was uitgelokt door eenige de minste verkorting van de britsche belangen, of beleediging der britsche eer; dat deze oorlog gerigt was tegen een vrij, eensstemmig en onafhankelijk volk, dat door vele banden aan Engeland was gehecht, en dat geene genoegzame reden voor deszelfs regtvaardiging bestond, enz. — De Vergadering was ontzettend vol en het eenige dat in deze te betreuren valt, is, dat gemelde gevoeluiting der londensche kooplieden te spade komt, aangezien het niet te denken valt, dat door dezelve de schepen, die ter blokkering der hollandsche havens zijn uitgezeild zullen terug ontboden of de togt des franschen legers zal weerhouden worden.

— Men heeft in Engeland berigten uit Oporto tot den 5den november. Dom *Pedro* ontving toen dagelijks versterking van nieuw aangeworven Engelschen en Franschen, alsmede van Portugesche overloopers. Hij zou, ten gevolge daarvan, thans reeds 18,000 man hebben: een getal hetwelk wel overdreven zal zijn. Dom *Miguel* was met zijne zusters, na te Coimbra plegtig ingehaald te zijn, te Valongo en Braga, aan deze zijde van den Douro verschenen. Men verwachtte, dat hij tegen den 6den november eenen nieuwen algemeenen aanval op Oporto zoude beproeven, in welke stad steeds bommen geworpen werden. Den 29sten had hij uit Coimbra een bevel uitgevaardigd, waarbij eene volkomene kwijtschelding en eene belooning van 4,800 rees (*f* 12 nederlandsch) werd toegezegd aan elk volgeling van dom *Pedro*, die zich, met uitrusting en wapenen, onder zijne vanen zou komen scharen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den November.

Bij een besluit van 8sten dezer, wordt de administratie der *Leopolds*-orde bij het ministerie van buitenlandsche zaken gevoegd.

— In de zitting der afgevaardigden van gisteren vroeg de heer *Osy* van Antwerpen onder anderen nog het woord, om de ministers omtrent de treurige gesteldheid, waarin zich de stad Antwerpen, op het oogenblik van den intogt der Fransche, bevond, te ondervragen. Het was niet meer dan billijk, zeide hij, dat het gouvernement, in eenen zoo hagchelijken toestand eenige vertroostende woorden aan eene provincie deed toekomen, welke vier gedeputeerden in den boezem der kamer zond, en geene overigheid bezat. Hij verlangde, dat het ministerie zich verklaarde, en zijne voornemens te kennen gaf, ten aanzien van de ongelukkige bewoners dier provincie, die zelfs van hunnen burgerlijken gouverneur waren verstoken. De gewezen gouverneur der provincie, de heer *Rogier*, thans minister van binnenlandsche zaken, vergenoegde zich hierop hoofdzakelijk te antwoorden, dat het ministerie eigenlijk geen rekenschap had te geven van administratieve maatregelen, welke het noodig oordeelde te moeten nemen. Het had zich slechts omtrent daadzaken te verantwoorden. Hij wilde evenwel wel verklaren, dat er ernstig aan de benoeming van eenen nieuwen gouverneur gedacht werd. Wat de bevolking van Antwerpen betrof, de stedelijke regering had aan dezelve bemoedigende woorden toegesproken en de inwoners waren tijdig van de fransche tusschenkomst onderrigt geworden. Men moest overigens niet vergeten, dat de stad in staat van beleg en dus in handen der militaire overigheid was, en dat er ligtelijk verdeeldheid tusschen den burgerlijken en militairen gouverneur, ten aanzien der policie als anderzins zou kunnen rijzen.

— Berigten van de fransche grenzen houden het volgende: Dezen morgen, 15 november, op het oogenblik dat het leger de grenzen overtrekt, zijn alle manschappen van patronen voorzien geworden. In plaats van voor vier dagen vivres en voor een dag fourage mede te nemen, heeft ieder man slechts voor twee dagen brood behoeven bij zich te hebben, dewijl er in Belgie maatregelen voor het onderhoud van de manschappen en voor de paarden bij den inwoner genomen zijn. Dienvolgens zal er geene uitdeeling dan alleen van fourage en slechts in de plaatsen waar magazijnen zijn aangelegd, geschieden. De strengste bevelen zijn er voor de handhaving der krijgstucht gegeven. In de steden, waar het leger doortrekt, zullen er officieren noch manschappen mogen achterblijven. De belgische zoo militaire als burgerlijke autoriteiten zullen in hare attributien niet gehinderd mogen worden, maar hun des noodig bescherming worden verleend. De troepen moeten in Belgie, hetzij in eene rustplaats, hetzij op marsch, de bij de velddienst voorgeschrevene bepalingen in acht nemen en zich, als of zij in 's vijands tegenwoordigheid waren, gedragen. De artillerie moet elken avond op eene behoorlijk punt worden vereenigd, invoege dat de standplaats der andere troepen dezelve beschermt, enz.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den November.

Aan de gouvernementen van Hessen-Kassel en Hanover, zegt men, dat onlangs zeer dringende vertogen zijn gedaan, om de beraadslagingen der vertegenwoordiging naauwkeurig binnen de grenzen te bepalen, welke aan dezelve door de besluiten der bondsvergadering zijn toegewezen. Vooral in de eerste dier staten moeten onderscheiden en onlangs verkozen afgevaardigden zich hebben betoond, dat de aanstaande zitting belangrijke debatten zoude opleveren, en dat zij voor den strijd niet bedacht waren.

— Naar men verneemt is het de als staatkundig schrijver bekende hoogleeraar *Buchholz*, die zich met de wederlegging van het vlugschrift van den vrijheer *v. Wangenheim*, over de besluiten der bondsvergadering, bezig houdt.

— De reis van den regerenden hertog *Willem van Brunswijk* naar Weenen, staat, volgens bijzondere berigten, in verband met zekere voorslagen, die aan zijnen broeder den Hertog *Karel* zijn gedaan, om dezen tot eenen formelen afstand zijner regten op het hertogdom Brunswijk te bewegen. Het Oostenrijksch kabinet zoude zich, in overeenstemming met eenige andere staten, bereid hebben verklaard, om in deze moeijelijke onderhandeling als bemiddelaar te dienen.

— Den 6den dezer, den verjaardag van den slag bij Lutzen, waarin *Gustaaf Adolf* sneuvelde, heeft men beide deze gebeurtenissen door godsdienstige plegtigheid in herinnering teruggebragt. Eene ontelbare menigte heeft zich uit de omstreken rondom den nederigen grafsteen verzameld.

— Z. MM. de Keizer van Oostenrijk en Hoogstdeszelfs gezin zijn den 5den dezer van Schönbrunn te Weenen terug gekeerd. De aartshertog *Ferdinand van Este* is als gouverneur-generaal naar Gallicien vertrokken.

— Te Weenen was den 6den dezer door een koerier der Fransche ambassade het berigt overgebragt, dat het Fransch gouvernement het ernstig voornemen had, om de ontruiming van Antwerpen met geweld te dwingen. Ofschoon men zich nog vleide, dat de algemeene oorlog niet het onmiddellijk gevolg van dezen maatregel zoude zijn, had echter dit berigt zeer ongunstig op den prijs der fondsen gewerkt.

— De laatste berigten uit de vorstendommen Moldavien en Wallachijen vermelden, dat de daar gekantonneerde Russische troepen sedert eenige weken aanzienlijke versterking hadden ontvangen. Ook in Bessarabien waren onderscheidene nieuwe regimenten aangekomen, zoo dat de geheele krijgsmagt aan de oevers van den Donau vereenigd, op niet minder dan 70 a 80 duizend man berekend werd. Wat het eigenlijk doel dezer ongewone beweging is, was niet bekend, doch men vermoedde, dat de bedenkelijke omstandigheden, waarin zich het Turksche rijk bevindt, daartoe aanleiding hadden gegeven.

— Over Bucharest heeft men brieven uit Konstantinopel ontvangen van den 17den der vorige maand gedagteekend, welke bevestigen, dat er onderhandelingen met *Mehemed-Ali* zijn aangeknoopt. Of dezelve echter tot een gewenscht einde zouden gebragt worden, meende men te moeten betwijfelen, bijaldien de Egyptische vorst den afstand van Syrien, om dit land met Egypte vereenigd tot eenen erfelijken staat in zijn geslacht te maken, als eerste voorwaarde wilde bedingen. In de hoofdstad worden intusschen de toerustingen met denzelfden ijver voortgezet.

ZEEMANS-LIED.

Wijze: Wie prijkt dan 't hoofd der Heldenstoet ? enz.

Komt, broeders! op! 't geschut gelaên, hurah!
En moedig aan den dans gegaan; hurah!
Laat nad'ren Belg, of Frank, of Brit,
Wij allen kennen 't doel, ons wit.
Hurah, hurah, hurah!

Staat pal, gij braven! reuzenteelt! hurah!
En toont dat 't knallend vuur u streelt; hurah!
Als 't Neêrlands eer en regten geldt,
Is ieder Neêrlandsch zeeman held.
Hurah, hurah, hurah!

De donderkelen losgebrand! hurah!
't Geldt d'eer van vorst en vaderland; hurah!
De kogel, die door 't luchtruim fluit,
Vermorsel' 's vijands kop en huid.
Hurah, hurah, hurah!

Des vijands kiel aan boord geklampt, hurah!
Als 't Neêrlands zeeleeuw voegt, gekampt! hurah!
Hem, die de vrije Batten tart,
Doorboor' ons staal het muitziek hart!
Hurah, hurah, hurah!

En sluipt de dood bij ons aan boord, hurah!
Toch daarom moed, noch kracht gesmoord; hurah!
Het oog op God, de lont in 't kruit,
Wordt Neêrlands vlag nooit 's vijands buit!
Hurah, hurah, hurah!

De vaan, die vorst en land ons gaf, hurah!
Zinkt vlekkeloos met ons in 't graf! hurah!
Geen vijand, die er ooit mee prijk'!
Neen, allen volgen wij *van Speijk!*
Hurah, hurah, hurah!

Nijmegen,
November 1832. C. H. CLEMENS.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, 16 November 1832.

			gesl.
NEDERLANDEN,	Werkelijke schuld, 2½ pCt.	ƒ [illegible] à 39½	39½
	Uitgestelde schuld.	- [illegible] à 7	
	Kansbiljetten.	- 14¾ à 15	14¾
	Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.	- 66 à 67	66½
	Idem idem, 3½ pCt.	- 53¾ à 54¼	53¾
	Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	- 87¾ à 88¼	88
	Vrijw. geld. 1831 à 6 pCt.	- 93¾ à 94¼	94
	Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	- 75¾ à 76¼	75¾
	Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- 99 à 99½	99¼
	Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	- 78¾ à 79¼	79
FRANKRIJK,	inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	- 66¼ à 66¾	66½
RUSLAND,	Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	- 92 à 92½	92¼
	Bij dezelfde 1828, 5 pCt.	- 93½ à 94	93¾
SPANJE,	Certific. Amst., 5 pCt.	- 48¼ à 48¾	48½
	Dezelfde 2½ pCt.	- 29 à 29½	29¼
	Uitgestelde schuld.	- 7 à 7½	7¼

IN NAAM DES KONINGS.

VERKOOPING,

Ter Rolle van Geregtelijke uitwinning bij de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te *Breda*.

VAN DE HELFT.

1\. Eene HEEREN-HUIZINGE, SCHUUR of STALLING, TUIN, HOF en ERVE, met een daarachter liggende perceel WEILAND, groot een en een half Bunder, de Huizinge gemerkt Wijk Kerk, No. 105, alles gestaan en gelegen te Chaam in het Dorp, Kanton Ginneken, Arrondissement Breda, Provincie Noord-Braband, belendende oost *Adriaan van Alphen*, west de zoogenaamde *Slijkstraat*, zuid de *Straat* en *Adriaan van Alphen*, en noord *Segesbertus van Opstal*, zijnde een en ander in gebruik bij de Eigenaren *Pieter Adriaan Huysers* en *Pieter Johannes Huysers* hiernagenoemd.

2\. Van een perceel ZAAILAND, genaamd den *Hispel*, gelegen in de Slijkstraat der Gemeente Chaam, Kanton, Arrondissement en Provincie voornoemd, groot omtrent een Bunder, belendende zuid de *Waterloop*, west de *Slijkstraat*; zijnde dit perceel mede in gebruik bij voornoemde *Pieter Adriaan* en *Pieter Johannes Huysers*.

3\. Van eene BOERENWONING, STAL, SCHUUR en KARKOOI, gemerkt Letter E, No. 154, met HOF en AANSTEDE, bestaande in Zaailand, Bosch, Heide en Vischvijvers, groot te zamen vier Bunders, vijfhonderd zestig Ellen, gestaan en gelegen op de Legge, Gemeente Chaam, Kanton, Arrondissement en Provincie voornoemd, belend oost *Abraham van Beckhoven*, c. s. zuid *Jan Leonard Wierox*, west *van den Ouwer*, c. s. en noord de *Straat*.

4\. Van een perceel ZAAILAND en SCHAARBOSCH, genaamd den *Grooten Akker*, gelegen als voor te Chaam, Kanton, Arrondissement en Provincie voornoemd, groot drie Bunders, achthonderd vijf-en-zeventig Ellen, belend oost *Jan Leonard Wierox*, zuid de kinderen van *Antonij Brouwers* en *Paulus Verheijen* en noord eige Erve.

5\. Van een perceel ZAAILAND, SCHAARBOSCH en HEIDE, aan elkanderen gelegen als voor te Chaam, Kanton, Arrondissement en Provincie voornoemd, groot twee Bunders, belend oost het *Straatje*, zuid het vorige *Perceel*, west eige *Erve* en noord de kinderen *Govert Bekkers*.

6\. Van een perceel ZAAILAND en SCHAARBOSCH, genaamd den *Ouden Hof* en *Bijstigers*, gelegen te Chaam, Kanton, Arrondissement en Provincie voornoemd, groot achthonderd tachtig Ellen, belend oost *Jan de Rooy*, zuid de *Kleistraat*, west de Weduwe *Kouwenberg* en noord het *Straatje*.

En 7. Van een perceel BEEMD, gelegen op Dassemes, Gemeente Chaam, Kanton, Arrondissement en Provincie voornoemd, genaamd *Vrijtersbeemd*, groot een Bunder, honderd negen-en-twintig Ellen, belend zuid *Jan Bak*, oost de *Schouwloop* en west de *Vroente*.

De voorschreve vijf laatste perceelen voor zoo verre de Boerenwoning cum annex is en de Zaai- en Weilanden betreft, zijn in huur en gebruik bij *Adriaan Keenen*, Bouwman te Chaam, en voor zoo verre de Schaarbosschen betreft, zijn die in gebruik bij de eigenaren *Pieter Adriaan Huysers* en *Pieter Johannes Huysers*, om na locaal gebruik bij hakbaar hout te worden beschikt en zullen te zamen den derden koop uitmaken.

De voorschreve vaste goederen zijn, voor de eene helft als onroerend goed gearresteerd ter rekwisitie van Mejufvrouw *Eva Antonie Kanters*, weduwe van wijle den Heer *Cornelis Zwaan*, particuliere, wonende te Breda, voor welke als Prokureur occupeert CASPARUS BEKKERS, postulerende voor de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Breda, wonende aldaar op de Ginnestraat, Lett. B, No. 86, en ten wiens woonhuize domicilie gekozen is, en ten lasten van *Pieter Adriaan Huysers*, particulier, wonende te Chaam, als eigenaar voor de eene onverdeelde helft, terwijl de wederhelft toebehoort deszelfs broeder *Pieter Johannes Huysers*, mede particulier, wonende te Chaam; bij Proces-Verbaal van arrest van den Deurwaarder NICOLAAS VAN OPSTALL te Chaam, van den tweeden October achttien honderd twee-en dertig, behoorlijk geregistreerd, overgeschreven ten Kantore van de bewaring der Hypotheken te Breda, den zeventienden derzelve maand, en ter Griffie van de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Breda, den vier-en-twintigsten daaraanvolgende, en van welk Proces-Verbaal kopie gelaten is, zoo aan den Heer ANTONIUS JOSEPHUS VERHOEVEN, Griffier bij het Vredegeregt in het Kanton Ginneken, als aan den Heer MARCELLUS ANNE BEKKERS, Burgemeester der Gemeente Chaam.

De eerste afkondiging der Memorie van Lasten zal plaats hebben op Maandag den zeventienden December achttien honderd twee-en-dertig, des voormiddags ten tien ure, ter Rolle van Geregtelijke uitwinning bij de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Breda.

De Prokureur van de Executante,
BEKKERS.

* * Op Maandag 26 November 1832, zullen er ten huize van den Heer J. G. DOCTERS in den Eenhoorn te *'s Bosch* worden verkocht, de navolgende zeer Solide RIJTUIGEN:

Een ELEGANTE CALES met pleet en dito lantaars geornéerd, op veeren en riemen, zindelijk bekleed, ijzeren assen en metalen bussen.

Een CHAR A BANC met drie banken, waarop kussens met veeren, zindelijk bekleed, ijzeren assen en metalen bussen.

Een KORLESKAR in den vorm eener Coupé-Koets, zindelijk bekleed, ijzeren as en metalen bussen.

Een JAGT-KARRETJE met kap, zeer netjes, met een bank waarop een kussen waarin veeren.

Een EZEL- of GEITEN-WAGENTJE, voor vier kinderen.

Alle deze Rijtuigen zijn fraai geschilderd en in den besten staat.

* * De Notaris JACOBUS MATTTHEUS STOOP, residerende te *Strijen*, is voornemens, op Zaturdag 24 November 1832, voormiddags ten Elf ure, ten huize van P. ROOSE, te *Strijen*, in het openbaar te verkoopen:

Twee ZESTIENDE AANDEELEN in de MEESTOOF, gelegen nabij het dorp *Strijen*, aan de haven.

ZEGT HET VOORT.

* * De ondergeteekende, gepatenteerd bezorger van PLAATSVERVANGERS, zoo voor de Nationale Militie als Schutterijen, te *Amsterdam*, in de Pijlsteeg, no. 24, en te *'s Hertogenbosch*, ten huize van H. LENDERS, op de Vischmarkt, vindt zich in de noodzakelijkheid, om aan zijne geëerde begunstigers bekend te maken, dat hij hoegenaamd niemand eenige procuratie of volmagt verleent, hetzij tot het aangaan van Kontrakten, of ontvangst van Gelden, dan aan P. SLAGER, ten huize van bovengenoemden H. LENDERS, of bij absentie van P. SLAGER, aan H. LENDERS; zullende bij gebreke van mijne eigene handteekening, niets door mij ondergeteekenden voor echt erkend worden.

's Hertogenbosch, den 14 *November* 1832.

R. L. VAN MAURIK.

Te BREDA, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.

BIJVOEGSEL,

behoorende bij de Bredasche Courant No. 276.

Van Zondag en Maandag, den 18 en 19den dezer,

behelzende de latere Fransche en Belgische Nieuwstijdingen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 17den November.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren heeft de minister van buitenlandsche zaken het woord gevoerd, tot het geven van het toegezegd verslag. Hetzelve was zeer uitgebreid en in twee deelen verdeeld.

In het eerste deel ontwikkelde hij de gronden die hij gehad had, om den koning aan te raden voor het oogenblik van den door de kamers afgebakenden weg af te gaan, als welke wilden dat men in geene onderhandeling trad alvorens het grondgebied ontruimd ware. Hij zeide dat Holland, van het door Belgie als stellig aangekondigd besluit, van zich tot geene onderhandeling meer te leenen, gebruik makende, vredelievende gezindheden, die het niet ernstig meende, aan den dag legde; de opregte handeling van het brusselsch kabinet had echter de plannen van het haagsche openbaar gemaakt, en had men alzoo — zeide de minister — aan den raad, dien hij den koning had durven geven, den tegenwoordigen uitslag te danken, welke voorzeker een stap nader tot eene ontknooping was.

Het tweede deel van het verslag was aan het onderzoek van het vraagstuk der tusschenkomst gewijd.

De minister las eerst eene nota voor, door den heer *van de Weijer* aan de conferentie gerigt, ten gevolge der aan de londensche en parijsche kabinetten gedane vraag, om de bepaling van den waarborg ten uitvoer te leggen, waarin dezelve thans hadden toegestemd. Deze nota luidt als volgt.

Nota aan den belgischen plenipotentiaris aan de conferentie, den 11den October, gerigt.

De ondergeteekende PP. van Z. M. den koning der Belgen heeft de eer, HH. Exc. de PP. op de londensche conferentie te berigten, dat hij den 8sten October aan Z. Exc. lord *Palmerston*, eerste secretaris van staat van Z. Britsche M. voor de buitenlandsche zaken, eene nota ter hand gesteld heeft, geteekend door den generaal *Goblet*, minister van staat *ad interim* met de portefeuille van buitenlandsche zaken te Brussel belast, en van den 5den October gedagteekend, bij welke die minister verklaart, dat hij, uit kracht van de stellige bevelen van Z. M. den koning der Belgen, van Groot-Brittannie de uitvoering vordert van den waarborg, bepaald bij art. 25 van het den 15den November 1831 met Belgie gesloten en door de vijf groote mogendheden geratificeerd traktaat; de ondergeteekende heeft de eer eene copie van dit stuk hierbij te voegen.

De buitengewone gezant en minister PP. van Z. M. den koning der Belgen bij Z. M. den koning der Franschen, had gelijktijdig met den ondergeteekende het bevel ontvangen, om eene dergelijke nota, insgelijks door den generaal *Goblet* geteekend, in te dienen.

Dat het gouvernement van Z. M. den koning der Belgen zich tot Frankrijk en Groot-Brittannie heeft gewend, is, omdat het, uithoofde den afstand waar het zich van Berlijn, Weenen en St. Petersburg bevindt en aangezien den buitengewonen drang der omstandigheden, het van belang gemeend heeft te zijn, allereerst den waarborg van de kabinetten, welker antwoorden het spoedigste konden komen, af te vragen.

Het vergevorderd jaargetijde, de noodzakelijkheid eener onmiddellijke oplossing en van eenen eindelijken uitslag hebben alleen den koning der Belgen verhinderd tezelfder tijd van de hoven van Oostenrijk, Pruissen en Rusland de uitvoering te vragen van een tractaat, 't welk zij allen gemeenschappelijk bekrachtigd hebben. Intusschen beijvert de ondergeteekende zich, aan de londensche conferentie eene copie van het staatsstuk toe te zen, bij 't welk het belgisch gouvernement aan de hoven van Frankrijk en Engeland de noodzakelijkheid blootlegt, om alle middelen in derzelver vermogen aan te wenden, tot de verwezenlijking van een traktaat, waaromtrent ieder der vijf mogendheden dezelfde verbindtenissen jegens Belgie heeft aangegaan en zich met gelijk regt jegens Belgie verbonden hebben.

Londen 11 October (get.) *van de Weijer*.

Ziehier nu de Nota in denzelfden zin aan het Weener kabinet gerigt:

Nota gerigt aan het Weener kabinet door den baron de Loe, *buitengewoon gezant van Z. M. den koning der Belgen bij het hof van Oostenrijk.*

De ondergeteekende buitengewoon gevolmagtigd gezant van Z. M. den koning der Belgen heeft de eer, krachtens de bevelen van zijnen souverein, ter kennis van Z. D. H. den prins *van Metternich* te brengen, dat de nieuwe te Londen gedane openingen de onmogelijkheid eener directe en minnelijke schikking met het haagsch kabinet hebbende doen blijken, het belgisch gouvernement, bij de hiernevens gevoegde nota, zich tot HH. MM. den koning der Franschen en van Groot-Brittannie gewend heeft, om de uitvoering van het tractaat van 15 November 1831, door middel van dwangmaatregelen te vorderen.

De ondergeteekende is te gelijker tijd belast geworden, het leedwezen van Z. M. den koning der Belgen uit te drukken over de mislukking zijner jongste vredelievende poging, en te verklaren, dat Z. M. zich niet tot Z. M. den keizer van Oostenrijk gewend heeft, alleen uithoofde de plaatselijke afstand alle onmiddellijke hulp onmogelijk had gemaakt en dat elke nieuwe vertraging bij een zoo ver gevorderd jaargetijde voor de rust van Europa hoogst nadeelig zou zijn geweest. De koning der Belgen zich wendende tot zijne bondgenooten, die reeds sedert lang de noodige toebereidselen gemaakt hadden, heeft daarmede in geenen deele de verbindtenissen willen miskennen noch verzwakken, die voor Oostenrijk uit hetzelfde traktaat van 15 November voortvloeijen.

De ondergeteekende neemt deze gelegenheid waar om aan Z. D. H. den prins *van Metternich* de betuiging zijner hoogachting uit te drukken.

(get.) *de Loe.*

De minister vervolgde aldus:

Eene nota volkomen in deselfde bewoordingen vervat, werd door den generaal *Merckx* bij het berlijnsch kabinet ingediend.

Mijne heeren, toen het gouvernement de poging deed, welke ik de eer had u daar zoo mede te deelen, was het verre van de gedachte, dat het zich deswegens nog eens zou hebben te regtvaardigen. Dezelve is inderdaad zoo consequent, en om dus te spreken zoo wettig; dezelve werd door alle de verbindtenissen, welke het gouvernement aangegaan en de kamers bekrachtigd hadden, zoo gebiedend gevorderd, dat wij, naar onze meening, er ons niet van konden losmaken, zonder aan onze nauwste verpligtingen te kort te doen, zonder, mijne heeren, met ons zelven in openbaren strijd te zijn.

De aard der gevraagde tusschenkomst, naar de regelen der rede van de door ons en jegens ons aangegane verbindtenissen moetende worden afgeleid, kan geen vraagstuk uitmaken. Van waar dan, dat dezelve in haar beginsel zoo valschelijk verklaard, zoo hevig aangevallen is geworden?

De oorzaak is, dat de nationale ligtgeraaktheid er een gevoel van zwakheid en een voor de eer van Belgie beleedigend wantrouwen in heeft meenen te bespeuren.

Hoe weinig naar regt en met de daad gegrond ook, zoo komt die ligtgeraaktheid toch voort uit te edele gevoelens, dan dat ik mij niet verpligt zou achten dezelve volkomen te bevredigen.

Het *regt* van tusschenkomst, mijne heeren, is in het tractaat van 15 november 1831 beschreven; het bindt ons gelijk de mogendheden, die het traktaat van Belgie geteekend en die deszelfs ten uitvoer legging gewaarborgd hebben.

Dit traktaat heeft het gouvernement tot het charter zijner buitenlandsche staatkunde gemaakt.

Den waarborg der mogendheden medeonderteekenaars aannemende, hebt gij, mijne heeren, geene onteerende acte onderteekend. Indien dit zoo ware geweest, zoudt gij nimmer een door zijne vaderlandsliefde, even zeer als door de kracht zijner redenen, uitstekend redenaar, en wiens verlies de kamer levendig gevoelen zal, — nimmer zoudt gij hem hebben hooren zeggen, » dat men de uitvoering van het traktaat moest vorderen en dat wij van de verbindtenissen ten aanzien der mogendheden niet vrij zouden zijn, dan in het geval, dat zij zelven aan hunne verbindtenissen te kort kwamen.” Wanneer het onherroepelijk traktaat, — heeft een achtbaar senateur (de heer *Lefevre Meuret*) uitgeroepen, welke men niet van te diplomatisch gezind kan beschuldigen, — zoo het tractaat herroepelijk is, moet men te wapen snellen; is het onherroepelijk, dan moet men van de mogendheden deszelfs uitvoering afvorderen.

Zoodanig is de staatkunde van het gouvernement geweest; het heeft met u gemeend, mijne heeren, dat de nationale eer bestond in het eerbiedigen en doen eerbiedigen der wederzijds aangegane verbindtenissen. Deze staatkunde heeft den verwachten uitslag gehad; zij heeft bewezen, om mij van uwe eigen uitdrukkingen te bedienen, mijne heeren, » dat er in de menschelijke overeenkomsten nog iets heiligs was overgebleven.”

Neen, mijne heeren, het beroep op Engeland en Frankrijk randt de nationale eer niet aan; 't geeft integendeel het overtuigend bewijs van de opregtheid en regtschapenheid der Belgen.

Niet omdat wij, ons zwak en buiten staat gevoelen, om ons zelven regt te verschaffen, hebben wij de tusschenkomst der mogendheden ingeroepen; het geschiede integendeel, omdat wij onze kracht gevoelden en dat dit gevoel ons het regt gaf, het aanwenden dier middelen te vorderen, waaromtrent wij alleen in het belang van den algemeenen vrede, toegestemd hadden onszelven uit te sluiten.

Zoolang, mijne heeren, de mogendheden, tot welke wij ons om hulp gewend hebben aan hunne verbindtenissen getrouw bleven, zoolang zij geene enkele der daaruit voorspruitende gevolgen miskenden, zou het gouvernement zich niet geregtigd gerekend hebben de vijandelijkheden het eerst te beginnen. Doch er was besloten om de wapenen niet op te vatten, dan op het oogenblik, dat die mogendheden zouden hebben verklaard, dat zij geenzins het voornemen hadden, het hollandsch gouvernement te noodzaken door het eenig thans voor mogelijk gehouden middel. Dan zouden wij Europa deszelfs schijn-verbindtenissen teruggeven, en wanneer de onvermijdelijk geworden schok der twee volken eene vonk deed uitspatten, die Europa in vlam zette, zou niet op Belgie de geduchte verantwoordelijkheid dezer gebeurtenis drukken.

De uitslag is zoo niet geweest, mijne heeren! de jongste besluiten van Frankrijk en Engeland, de niet tegenkanting van de zijde der andere mogendheden hebben doen zien, dat wij niet te vergeefs het voorbeeld eener getrouwe naleving der gesloten verbindtenissen gegeven hebben.

Als Belg betreur ik de noodzakelijkheid, die voor mijn land uit de verpligtingen, ons door de tegenwoordige Europesche gesteldheid opgelegd, voortvloeijen. Liever hadden wij alleen met de taak, om ons grondgebied te bevrijden, belast willen zijn, maar het algemeen belang verzette er zich tegen dat deze roeping ons verbleef.

Wij hebben ons bij het traktaat van 15 November aan dit voorbehoud onderworpen; door het nu te verwerpen zouden wij onze eigen verbindtenissen miskennen en eene dusdanige handelwijze stelde ons bestaan als natie in de waagschaal.

Het is ons derhalve, ten prijs van 't geen ons het dierbaarst is, outzegd een tractaat, 't welk Europa ons waarborgt, zelven tot uitvoering te brengen. Maar zoo nauwgezetheid en onze belangen het ons eene wet maakten in die gesteldheid te bewilligen, het gevoel onzer kracht was tevens dáár en verbood ons niet minder gebiedend, een werkzaam aandeel aan de engelsch-fransche expeditie te nemen; onze medewerking zou dezelve al den schijn van een kruistogt tegen Holland gegeven hebben; zij zou dezelve het kenmerk van een Europesche taakvervulling hebben doen verliezen, en ware, van de zijde van het belgisch gouvernement, eene kinderachtige, ik zou schier zeggen lafhartige daad geweest, welke voorzeker door u ware afgekeurd.

Wil intusschen uit het hier gezegde niet afleiden, mijne heeren, dat wij in geval van onvermijdelijken aanval, de zorg der verdediging aan vreemde handen moeten toebetrouwen.

Neen, deze mogelijke gebeurtenis ligt buiten den door onze verbindtenissen afgebakenden kring; dáár behouden wij alle onze vrijheid van handelen en zullen daarvan gebruik weten te maken, hetzij dat de hollandsche troepen onzen vaderlandschen grond betreden, hetzij dat zij de in hunne magt staande verderfmiddelen tegen vreedzame bewoners en derzelver eigendommen rigten; dan zullen wij ons wettig kunnen verdedigen en erkennen wij aan geene mo-

genoheid ter wereld het regt toe, in deszelfs bijzonder belang, ons de verpligting op te leggen van ons zonder verdediging aan de slagen onzer vijanden prijs te geven.

De leden hadden, naar 't scheen, op dit verslag van den generaal *Goblet* volstrekt geene aanmerkingen te maken; niemand althans liet er zich over uit; alleen het drukken en ronddeelen werd bevolen.

In deze zitting is voorts nog de commissie voor het adres voltallig gemaakt; dezelve bestaat uit de heeren *Dubus*, *Devaux*, *Fallon*, *Dumortier*, *Detheux* en *Jaminé*.

In de zitting van den senaat van gisteren is het ontwerp-antwoord op 's konings-troonrede gelezen. Hetzelve is volmaakt een weerklank van dit laatste; en derhalve van weinig beteekenis.

— De koning heeft heden met den maarschalk *Gérard* een aanzienlijk eel troepen van de divisie *Clump* in oogenschouw genomen.

— Aan ons leger is uitgevaardigd de navolgende

DAGORDER VOOR HET BELGISCH LEGER.

De hardnekkige weigering van Holland om zijne troepen achter de grenzen te doen trekken, welke de traktaten hetzelve toegekend hebben, was een voortdurend vijandelijke daad jegens de groote Europesche mogendheden.

Twee van dezelve hebben zich met de taak belast om daaraan een einde te maken.

Met dit inzigt zeilen hunne vereenigde vloten af, ten einde de hollandsche havens op het strengst geblokkeerd te houden, en heden zelfs trekt een fransch leger over de belgische grenzen.

Een snelle marsch zal binnen weinige dagen dit leger voor de citadel van Antwerpen doen komen.

De zending van het fransche leger is: Holland te noodzaken de wet van Europa te erkennen;

Het belgisch leger wordt, van zijne zijde, geroepen om ons grondgebied tegen elken aanval te behoeden, elken aanslag tegen personen en eigendommen te waarborgen.

De taak is schoon, is nationaal en nimmer is er aan gedacht, dezelve aan vreemde handen toe te vertrouwen.

De koning kent de getrouwheid van het leger en rekent op hetzelve.

Zoo de vijand een vermetele aanval durft wagen, zal de koning zijne bataillons te wapen roepen en hij twijfelt niet, of men zal alsdan de opvolgers dier krijgslieden wedervinden, die gedurende een roemvol tijdperk, zoo dikwerf met de Franschen dezelfde gevaren gedeeld en dezelfde zegepalmen verworven hebben.

Brussel, den 15den *November 1832*,

De minister directeur van oorlog,
Baron *Evain*.

— Het fransch leger trekt op alle punten snel voorwaarts. Hetzelve is over Mens, Doornik, Kortrijk en Binche Belgie binnengetrokken.

De beide fransche prinsen zullen heden hunnen intogt te Brussel doen, aan het hoofd van het 1ste regiment lansiers en het 20ste ligte troepen, welke beide regimenten de voorhoede, onder bevel van den hertog *van Orleans* uitmaken. Het leger zal voor een deel den 19den voor de citadel zijn; men veronderstelt dat de belegerings-werken den 20 en 21sten zullen kunnen begonnen worden.

De generaals *Saint-Cyr Nugues*, chef van den staf, *Haxo*, bevelhebber der artillerie, en de betaalmeester van het fransch leger, *Ferino*, zijn hier aangekomen.

De fransche troepen, die door de Vlaanderen trekken, zijn den 15den binnen Kortrijk gemarcheerd, komen den 16den te Deynze, den 17 en 18den te Gent. — De doortogt der troepen door Mechelen is als volgt: op den 18den, 11,220 man en 3,060 paarden; den 19den, 6,154 man en 1,222 paarden; den 20sten 7,600 man en 3,100 paarden; den 21sten 6,154 man en 1,222 paarden; den 22sten 520 man en 460 paarden, den 23sten 520 man en 460 paarden; in 't geheel 32,160 man en 9,524 paarden.

Gisteren zijn door Mons getrokken 8000 man infanterie en 2000 man kavallerie.

ANTWERPEN, den 16den November.

Het schijnt dat de Hollanders van de citadel eene coupure in den dijk bij het Melkhuis hebben willen maken, ten einde den weg en de naburige dorpen te innunderen. Er zijn maatregelen tegen eene dergelijke poging genomen. (*Jl. d' Anvers.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den November.

De *Moniteur* kondigt heden morgen aan, dat, ten gevolge der overeenkomst, den 22 October tusschen Frankrijk en Engeland gesloten, het Noorderleger, onder de bevelen van den maarschalk *Gérard* staande, heden morgen de grenzen is overgetrokken, zich naar de citadel van Antwerpen rigtende, om deze in handen te stellen van Z. M. den koning der Belgen.

— De houding van het Pruissisch kabinet schijnt aan het ministerie eenige bekommering te geven. De formatie van het observatie-leger op de Noordoostelijke grenzen wordt met den meesten ijver voortgezet. Hetzelve zal in drie korpsen verdeeld worden; waarvan er een de linie van den Rijn, het tweede die van den Moezel en het derde de boorden van de Maas moet bezetten. Den luitenant-generaal *Pelet* is slechts voorloopig het bevel opgedragen; hij vertrekt dezen morgen reeds van hier. Zoodra de gebeurtenissen eenen meer ernstigen keer mogten nemen, zal een maarschalk van Frankrijk aan het hoofd van het leger geplaatst worden, en meest waarschijnlijk de maarschalk *Molitor*. De heer *Clausel*, op wien men vroeger het oog geworpen had, schijnt bij het hof geene ondersteuning te hebben gevonden.

— De minister van oorlog heeft aan onderscheidene hoofd-officieren, die naar Belgie vertrekken, niet onduidelijk te kennen gegeven, dat hij niet zonder vrees was, dat het Pruissisch gouvernement de Fransche expeditie eenige moeijelijkheden zoude in den weg leggen; de minister van buitenlandsche heeft hen een meer bemoedigend inzigt gegeven. Het *Journal des Debats* zoekt insgelijks zijne lezers gerust te stellen, door de mededeeling eener particuliere correspondentie uit Berlijn, waarin verzekerd wordt, dat het Pruissisch kabinet zeer vreedelievend gezind is, dat men Venloo en omliggende plaatsen zal bezetten, om de bestaande tractaten ten uitvoer te leggen, doch dat er niet aan gedacht wordt, om ernstiger demonstratien te doen, veel minder eenig belangrijk korps op de Fransche grenzen bijeen te trekken.

— Volgens den *Courrier Français* is de maarschalk *Molitor* reeds werkelijk tot bevelhebber der armee van het Oosten benoemd.

— De vice-admiraal *Roussin* is tot gezant te Konstantinopel benoemd. De heer *Decazes* wordt steeds met denzelfden post aan het hof van St. Petersburg gedoodverwd.

— De korvet *la Capricieuse* is eindelijk den 11den dezer van St. Nazaire naar Blaye vertrokken. De hertogin *van Berry* heeft, op het verdek zittende, de boorden der Loire met belangstelling bezigtigd. (*Gazette.*)

— De bekende staathuishoudkundige, de hoogleeraar *Say*, is heden alhier overleden.

— De politie heeft last om niet minder dan 75 leden eener onlangs opgerigte maatschappij, voor de regten van den mensch, in hechtenis te nemen.

— De fondsen waren heden (15 *November*) genoteerd de 5 pCt. kont. 96; op tijd 96,10; de 3 pCt. kont. 67,65; op tijd 67,80; Nap. renten kont. 81,25; op tijd 81,20; Sp. perp. 56⅝; op tijd 56⅛, Cortes niet genoteerd; Leening 1832, 96 op tijd.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.